

Motion till riksdagen 2007/08:N323

av Peter Eriksson m.fl. (mp)

En företagarpolitik för framtiden

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en generell sänkning av arbetsgivaravgifterna.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetsgivaravgifter för soloföretagare.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att etableringskonton enligt dansk modell bör införas i Sverige.²
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om konsekvensanalyser av nya regler och tillsättande av ett regelråd.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att se över hur 3:12-reglerna kan avskaffas och ersättas med ett enklare och mer rättvist system.²
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas om en ny aktiebolagslag för små aktiebolag och avskaffad revisionsplikt för dessa.³
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett återställande av förmånsrättsreglerna.³
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utvärdering av satsningen på såddfinansiering genom Almi Företagspartner.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett branschprogram för miljöteknik bör inrättas.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett inrättande av ett statligt riskkapitalbolag inom energiområdet.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sociala och kooperativa företag.

Fel! Okänt namn på

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Nutekprogram för att öka kvinnors företagande.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om starta-eget-bidragen.⁴
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det nationella entreprenörskapsprogrammet bör permanentas.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kvalificerad yrkesutbildning och entreprenörskap.⁵
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införande av ett lärlingsprogram.⁵
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att högskolor och universitet bör få i uppdrag att arbeta fram handlingsplaner för kommersialisering.⁵
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillfällig föräldrapenning.⁶
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om föräldraförsäkringen och uttag av lägstanivådagarna.⁶
20. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag på hur reglerna för havandeskapspenning kan förbättras i enlighet med vad som anförs i motionen.⁶
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en standardiseringsstrategi.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om reglerna för a-kassa för egenanställda.⁴
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att åtgärder mot svarttaxiverksamhet måste vidtas.⁷

¹ Yrkandena 1 och 2 hänvisade till FiU.

² Yrkandena 3 och 5 hänvisade till SkU.

³ Yrkandena 6 och 7 hänvisade till CU.

⁴ Yrkandena 13 och 22 hänvisade till AU.

Fel! Okänt namn på

⁵ Yrkandena 15–17 hänvisade till UbU.

⁶ Yrkandena 18–20 hänvisade till SfU.

⁷ Yrkande 23 hänvisat till TU.

Fel! Okänt namn på

2 Inledning

I Sverige fanns 933 928 företag registrerade i augusti 2007. Av dem är två tredjedelar, eller ca 620 000, enmansföretag. Cirka 25 % av företagen är kvinnor och 75 % är män. (Statistik från SCB och Nutek).

Miljöpartiet de Gröna vill göra det enklare, billigare och roligare att driva företag i Sverige. Vi ser företagande som en möjlighet för människor att förverkliga idéer, bidra till samhällsutvecklingen och möjliggöra en kreativ och skapande sysselsättning. Ökat företagande kan skapa de nya varor och tjänster som är en förutsättning för att vi ska klara de stora omställningar som väntar i framtiden. Vi anser därför att politiken aktivt ska skapa så goda förutsättningar som möjligt för människor som vill starta och driva egna företag och få sina företag att växa och utvecklas.

En aktiv företagspolitik måste ha flera olika beståndsdelar. I grunden krävs ett gynnsamt samhällsklimat med sunda statsfinanser, bra infrastruktur och god tillgång till välutbildad arbetskraft. Samhället måste också organiseras på ett sådant sätt att företagsamhet och entreprenörskap uppmuntras istället för att motverkas. För att klara detta behöver ett antal regleringar förändras eller tas bort för att minimera onödiga hinder för företagsamhet och god ekonomisk utveckling, och myndigheter måste övergå från att vara kontrollerande till att i första hand vara stödjande gentemot företag.

Det har under en tid pågått en intensiv samhällsdebatt om arbetsrätten måste förändras, bland annat gällande stridsåtgärder och undantag från LAS. Miljöpartiet anser att den svenska modellen där arbetsmarknadens parter i huvudsak själva löser de problem som finns är bra. Sett till antalet konflikter på arbetsmarknaden ligger Sverige mycket lågt jämfört med de allra flesta länder. Miljöpartiet genomförde tillsammans med de fyra borgerliga partierna 2001 ett undantag i LAS gällande turordningsreglerna för företag med högst 10 anställda som var nödvändigt. För ytterligare förändringar i arbetsrätten måste dock arbetsmarknadens parter komma överens. Miljöpartiet välkomnar att arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna tillsammans ser över huvudavtalen och gör de förändringar som man anser nödvändiga.

En helt fri marknad utan styrande regler skapar inte goda förutsättningar för företagande. Istället behövs en stöttande samhällsstruktur som ger stabila och gynnsamma villkor för samtliga företag. Det är också befogat att från statligt håll göra särskilda satsningar på att stötta företag. Det kan gälla rent ekonomiskt stöd, vilket är speciellt motiverat i det allra tidigaste skedet när en idé ska omsättas till en företagsidé, men även under senare skeden i ett företags utveckling behövs service från samhället i form av stöd, information och tjänster. Det behövs en mängd åtgärder för att Sverige ska bli bättre på att stötta våra företag på ett bättre sätt än idag.

3 Skatter och avgifter

Svenska företag bidrar genom de skatter de betalar in i stor utsträckning till den svenska välfärden. Skatterna får dock inte bli så betungande och svåra att administrera för företagen att de stryper uppstart och utveckling av nya företag eller driver befintliga företag från marknaden. Miljöpartiet föreslår en rad förändringar för att underlätta skattebördan för framför allt de mindre företagen.

3.1 Generell nedsättning av arbetsgivaravgifter

Regeringen har från halvårsskiftet 2007 satt ned arbetsgivaravgiften för 18–24-åringar och aviserar från årsskiftet 2008 att avskaffa arbetsgivaravgifterna för vissa tjänsteföretag. Löneskatten för personer födda efter 1937 avskaffades av regeringen i budgetproposition hösten 2007. I vårpropositionen 2007 aviseras att löneskatten för personer födda före 1937 ska avskaffas från årsskiftet 2008. Miljöpartiet avvisar alla dessa förändringar.

I stället föreslår vi en generell skattesänkning för alla företag. Den generella sänkningen utformas i enlighet med de tidigare gällande reglerna för nedsatta sociala avgifter med 5 procent på en lönesumma upp till 741 000 kronor. Miljöpartiets förslag innebär nedsatta arbetsgivaravgifter på 10 procent upp till en maximal lönesumma på 741 000 kronor. Alla företag med en lönesumma över 741 000 kronor får en skattelättnad med 6 200 kronor per månad eller 74 000 kronor per år. Syftet med reformen är framför allt att underlätta för små företag.

3.2 Slopad arbetsgivaravgift för soloföretagare

Den första anställningen är ett av de svåraste hindren för soloföretag. Många vågar aldrig ta sig över den tröskeln och börja anställa. På försök har därför soloföretagare fått slopad arbetsgivaravgift när de anställer sin första medarbetare.

Den borgerliga regeringen beslutade att låta denna tillfälliga nedsättning av arbetsgivaravgifterna upphöra i förtid, vid slutet av 2006. Genom att regeringen så abrupt avslutade försöket har många småföretagare hamnat i kläm när de anställt personal i tron att stödet skulle finnas kvar som tidigare utlovat. Dessa företagare sitter nu fast med kostnaden för anställningar utan att få den utlovade skattesänkningen, vilket raserar deras ekonomi och till och med riskerar att driva företagen i konkurs. Miljöpartiet anser istället att systemet bör återinföras och permanentas samt att tröskeln sänks för nyanställningar i de allra minsta företagen.

Fel! Okänt namn

3.3 Nedsatt arbetsgivaravgift för små, forskningsintensiva företag

Sverige är idag mycket framgångsrikt när det gäller forskning inom bland annat bioteknik och IT, men har inte lyckats lika bra med att kommersialisera forskningsresultaten i form av nya, innovationsdrivna företag. För att se till att inte svenska forskningsresultat skapar arbetstillfällen i andra länder behöver förhållandena för nya och innovativa företag i Sverige snarast förbättras. Miljöpartiet föreslår därför att arbetsgivaravgiften för små och medelstora företag med hög forskningsintensitet sätts ned. En sådan nedsättning kan skapa nya arbetstillfällen för akademiker, öka företagets vilja att investera i forskning och förbättra möjligheterna att kommersialisera svenska innovationer i Sverige. Regeringen bör snarast tillsätta en utredning med syfte att precisera utformningen av en sådan avgiftsnedsättning med syfte att ha systemet igång senast vid årsskiftet 2008/09.

3.4 Etableringskonton

Vi vill göra det lättare att spara ihop ett startkapital till en företagsstart. Därför vill vi införa ett etableringskonto enligt den modell som redan finns i Danmark. Alla löntagare ska därmed skattefritt kunna sätta av pengar som kan användas för att starta ett nytt företag. En utgångspunkt för ett svenskt etableringskonto skulle kunna vara att det blev möjligt att på detta sätt åtminstone spara ihop minimiinsatsen för att bilda ett aktiebolag (för närvarande 100 000 kronor). Även om många inte har möjlighet att spara ihop så pass mycket skulle det ändå finnas en viss möjlighet för löntagare med ganska normala inkomster att under några år skrapa ihop ett hyfsat startkapital.

3.5 Krafttag mot svartjobben stärker laglydiga företag

Det är avgörande att kontrollen av skattereglerna genomförs på ett sådant sätt att företag som följer reglerna inte missgynnas i konkurrensen med mindre laglydiga företag. Ska seriösa företag kunna arbeta under rättvisa konkurrensvillkor måste kraftfulla åtgärder vidtas mot dem som undanhåller delar eller hela intäkten från beskattning eller bryter mot andra bestämmelser som hederliga småföretag följer. Skatteverket har i sin rapport Möjliga åtgärder mot svartarbete och bidragsfusk (rapport 2007:1) tagit upp ett antal förslag för att minska svartjobb och svartköp. Miljöpartiet utgår ifrån att regeringen kommer att studera dessa förslag noga och återkomma till riksdagen med förslag. Taxinäringen är ett exempel på en bransch som drabbats av omfattande fusk. Det har gått så långt att skattemyndigheter och polis uppskattar att upp till 80 procent av taxinäringens intäkter idag är svarta. I utredningen SOU 2004:102, Ekonomisk brottslighet inom taxinäringen, föreslås ett antal åtgärder för att komma till rätta med fusk. Miljöpartiet anser att regeringen snar-

ast bör besluta att tömning av taxameter måste ske i av tillsynsmyndigheten fastställd redovisningscentral, att polisen får rätt att beslagta slutrapporter från taxametrar, att körkortet får återkallas för dem som utövat olaga yrkesmässig trafik, att fordon som använts i strid med yrkeslagstiftningen skall kunna beslagtas samt att tillsynsmyndigheten, Åklagarmyndigheten och polisen snarast tar fram en gemensam handlingsplan för att komma tillrätta med fusket i taxibranschen.

4 Regler

Många företag i Sverige lider av en alltför stor regelbörda som försvårar deras arbete och tar tid och resurser i anspråk. För närvarande uppskattas svenska företags kostnader för regelhantering till över 60 miljarder kronor per år. Ett flertal studier har samtidigt visat att det finns onödiga regler som utgör hinder för svenska företag och som därför kan tas bort. Under den föregående mandatperioden kom Miljöpartiet överens med de borgerliga partierna om att ett mål sattes upp att den samlade regelbördan i Sverige skulle minskas med 25 procent före 2010. Under mandatperioden inleddes också ett stort arbete med att mäta och utvärdera det svenska regelsystemet.

Den nya regeringen har nu kommit med sitt första åtgärdsförslag för minskad regelbörda. Tyvärr är förslaget långt ifrån tillräckligt långtgående, och det uppfyller inte den överenskommelse Miljöpartiet medverkade till för fyra år sedan. Vi kan konstatera att med den takt regeringen satt upp kommer målet om 25 procents minskad regelbörda till 2010 inte att uppnås. Från Miljöpartiets sida kommer vi därför att ligga på regeringen och kräva att de tar sitt ansvar för att öka takten i regelförenklingsarbetet.

4.1 Fortsatt arbete med regelförenklingar

Nutek har sedan 2003 jobbat med regelförenklingar för företag. Genom att mäta företagens administrativa börda har kostnaden för olika typer av regler kartlagts och grunden för ett aktivt regelförenklingsarbete lagts.

Miljöpartiet har som nämnts tidigare gjort upp med de borgerliga partierna om att ett övergripande mål om en 25-procentig minskning av företagens administrativa börda sätts för denna mandatperiod. För att ytterligare bistå Regeringskansliet med resurser i detta arbete och för att kunna mäta resterande regelområden tillskjuter vi 5 miljoner kronor till Nutek för att ta fram förslag som innebär betydande minskningar av företagens administrativa regelbörda. Genom detta resurstillskott bör takten i regelförenklingen kunna ökas så att 25-procentsmålet uppnås. Ett förslag som snarast bör genomföras är ett uppgiftskravsregister för företag som hindrar flera myndigheter från att kräva in samma eller snarlika uppgifter från företag, det vill säga förhindrar onödigt uppgiftslämnande från företag. Vi vill också att ett nytt regelverk kring konsekvensanalyser av nya regler som påverkar små och medelstora

Fel! Okänt namn på

företag genomförs omgående. Ärendet finns berett på Näringsdepartementet. Vi stöder regeringens förslag att ett regelråd tillsätts. Regelrådet ska granska samtliga förslag till lagar och myndighetsföreskrifter för att se till att förslagen inte innebär att den totala regelbördan för företag ökar och att beslutsfattare får bättre beslutsunderlag. Vi anser dock tvärt emot regeringen att rådet bör tillsättas permanent för att förhindra att regelbördan åter fylls på för företagen efter att målet för 2010 nåtts.

4.2 Stöd till myndigheter

För att ytterligare påskynda regelförenklingsarbetet är det viktigt att de statliga myndigheter som har omfattande regelverk som berör företag arbetar aktivt med att minska regelbördan. De myndigheter som av företagare bedöms ha de mest omfattande och svåradministrerade regelverken är Skatteverket, Arbetsmiljöverket och Naturvårdsverket. För att skynda på dessa myndigheters arbete med att minska regelbördan föreslår vi att de ges 5 miljoner kronor i extra anslag som riktas specifikt mot dessa myndigheters regelförenklingsarbete.

4.3 Reform av 3:12-reglerna

De så kallade 3:12-reglerna berör fåmansbolag och är mycket omdebatterade och impopulära bland företagare. Reglerna begränsar hur stor andel av en företagares inkomst som får beskattas som kapitalinkomst respektive inkomst av tjänst. Skatten är lägre på kapitalinkomst och reglerna syftar därför till att förhindra att ägare av fåmansbolag väljer att ta ut en låg lön för att i stället ta ut inkomst på kapital.

Vi anser dock att reglerna har varit orimligt krångliga och hårda. Miljöpartiet har därför varit med och drivit igenom ett första steg i reformeringen av 3:12-reglerna. Vi välkomnar nu regeringens förslag när det gäller förändringar i löneunderlagsregeln i 3:12-reglerna som innebär att dessa utvidgas. Självklart måste även en ägare i ett fåmansbolag kunna ta ut kapitalvinst. Däremot säger vi nej till återinförandet av 50-50-regeln som vi menar är en halvmesyr som kan öppna för osund skatteplanering. Istället vill vi att en utredning tillsätts med syfte att helt avveckla 3:12-reglerna, på samma sätt som gjorts i andra länder, och ersätta dem med ett enklare och mer rättvist system.

4.4 Inrätta en ny aktiebolagslag för små företag

Små och stora företag lever i mångt och mycket i helt olika ekonomiska och administrativa verkligheter. Där ett stort företag utan problem kan ha anställda administratörer som ser till att regler efterlevs och skattefordelar utnyttjas är småföretagaren ofta hänvisad till att sköta mycket av administrationen själv. För att skapa mer jämställda förhållanden mellan företag bör en

utredning med syfte att ta fram en ny aktiebolagslag riktad mot mindre företag snarast tillsätts. Utredningen bör se över vilka regler som kan tas bort eller göras enklare för mindre företag. Exempel på regler som bör ses över är kraven på inrapportering av statistik, storleken på aktiekapitalet och förenklad byråkrati. Utredningen bör också studera erfarenheterna av liknande lagstiftning i våra grannländer. Med en ny aktiebolagslag för småföretag kan fler företagare använda företagsformen aktiebolag och människor som bara kan avvara en lägre kapitalinsats ska kunna nyttja aktiebolagsformens fördelar.

4.5 Avskaffa revisionsplikten för små aktiebolag

Alla aktiebolag måste enligt lag ha en auktoriserad eller godkänd revisor, även om bolaget har obetydlig omsättning och endast en ägare. Kravet på revision innebär kostnader på många tusenlappar årligen för små aktiebolag. För handelsbolag, kommanditbolag, ekonomiska föreningar eller enskilda firmor finns inget motsvarande krav om man inte överstiger en viss omsättning. Allt fler länder i Europa har avskaffat eller mildrat revisionsplikten för de minsta aktiebolagen. Även Sverige bör följa den vägen. Regeringens utredare om slopad revisionsplikt bör därför snarast lämna sina förslag.

5 Stöd/Finansiering

Det behövs många nya företag i Sverige. Tyvärr är det idag ofta tufft att starta och komma igång med ett mindre företag. Därför är det motiverat att staten går in med mer direkta stöd, förutom att mer övergripande skapa ett gott företagsklimat genom rättssäkerhet, utbildningspolitik och infrastruktur etc. Miljöpartiet har drivit igenom ett antal stöd till mindre företag, bl.a. forskningspengar (Forska och Väx). Det behövs dock flera stödformer för att ytterligare underlätta för och uppmuntra nya småföretag och få dem att bli bärkraftiga. Stöden, och myndigheternas arbete med dem, måste anpassas så att t.ex. kvinnliga företagare och företagare med invandrarbakgrund har samma möjligheter att få stöd som övriga företagare.

5.1 Riv upp konkurslagsreformen

Förändringen av konkurslagen (förmånsrättslagen) innebär att småföretag inte längre får använda det så kallade företagshypoteket som säkerhet fullt ut. Reformen har inneburit stora problem framför allt för små industriföretag i glesbygd. Man har i en del fall fått sina krediter indragna eftersom säkerheterna inte längre gäller. Miljöpartiet anser att man borde återgå till att företagsinteckningar åter ska gälla i 100 procent av återstående egendom sedan de högst prioriterade borgenärerna fått sitt.

Fel! Okänt namn på

Regeringen utreder företagsinteckningens förmånsrätt och säger sig sikta på att förbättra förutsättningarna för små och medelstora företag. För Miljöpartiet är allt annat än ett återställande av förmånsreglerna till 100 procent oacceptabelt. Återställda förmånsregler är en avgörande åtgärd för att underlätta för svenska företag, och den misslyckade förmånsrättsreformen som har gällt under ett par år måste snarast rivas upp.

5.2 Större möjlighet till krediter för små företag

Regionala kreditgarantiföreningar utvecklas just nu runtom i landet. Genom kreditgarantiföreningar skapas bättre förutsättningar för krediter och lån till nya och växande småföretag. Kreditgarantiföreningar är ideella föreningar där företagare stöder varandra genom garantier till banklån. Ett statligt stöd finns till utvecklingen av nya kreditgarantiföreningar, i övrigt sker finansieringen av verksamheten av föreningarna själva. Miljöpartiet anser att det är angeläget att fler kreditgarantiföreningar ska kunna startas och vill därför genom anslaget till Nutek satsa ytterligare 5 miljoner på utvecklingen av kreditgarantiföreningar.

5.3 Såddfinansiering

I vårpropositionen aviserade regeringen att den förstärkning man i budgetpropositionen för 2007 gjorde på Almi Företagspartner AB ska fortsätta även efter 2007. Genom anslaget till Nutek tillförs Almi medel för såddfinansiering. Såddfinansiering är en typ av finansiering som sker i mycket tidiga skeden av ett företags utveckling där osäkerheten är så pass stor att vanligt riskkapital eller kapital via banker inte finns att tillgå. Miljöpartiet menar att tillgången till såddfinansiering är mycket viktig för att nya produkter ska kunna bli framgångsrika företag och välkomnar regeringens satsning.

Det är dock viktigt att satsningen utvärderas kontinuerligt för att säkerställa att medlen ger avsedd effekt. Almi bör redovisa mått som gör att jämförelser kan göras med andra typer av såddfinansiering. Miljöpartiet anser därför att regeringen bör återkomma till riksdagen under 2008 med en utvärdering av satsningen.

5.4 Branschprogram för miljöteknik

Regeringen avsatte i våras knappt 80 miljoner kronor för 2007 och 150 miljoner följande år för en satsning på miljöteknik. Miljöpartiet har välkomnat den riktade satsning på miljöteknik som regeringen föreslog i 2007 års ekonomiska vårproposition, men vi vill bredda och utveckla satsningen ytterligare. Satsningen på miljöteknik bör enligt oss ha ett bredare fokus än enbart på export. Snarare bör anslaget utnyttjas för att skapa ett brett branschprogram för miljöteknikbranschen.

Fel! Okänt namn på

I branschprogrammet tas i samarbete med näringslivet och de fackliga organisationerna fram strategier för hur miljöteknikbranschen kan utvecklas och stödjas för att få en mer framträdande ställning i framtiden. I detta arbete är det också viktigt att ha en bred inriktning på vilken teknik som ska stödjas. Snarare än att rikta stödet mot fordons- och flygplansindustrin bör fokus vara att rikta stödet mot de tekniker som har störst effekt i kampen mot klimatförändringarna. Vi anser samtidigt att satsningen bör utökas till att omfatta totalt 200 miljoner kronor.

5.5 Statligt riskkapitalbolag inom energiområdet

Mängden riskkapital som investeras inom energiområdet är betydligt mindre än inom andra områden. En betydande orsak till att det är så är att riskkapitalaktörer fortfarande saknar intresse eller kunskap – detta trots att affärsmöjligheterna är goda. Kommersiella möjligheter tas inte till vara, vilket leder till att staten inte uppnår önskad avkastning på investeringar i forsknings och utveckling.

Sverige bör ligga i framkant när det gäller utvecklande av en långsiktig hållbar energiförsörjning. För att detta ska bli verklighet krävs kunskap och tillgång till riskkapital i ett utvecklingsskede. Därför bör ett aktiebolag bildas för att tillsammans med andra aktörer agera för att öka riskkapitalförsörjningen. Bolaget bör vara helägt av Näringsdepartementet och förvaltas av Energimyndigheten.

Bolaget ska öka kommersialiseringen och nyttiggörandet av tidiga insatser inom energiområdet, vilket ska leda till snabbare och bredare implementering av energi- och miljötekniker. Detta ska ske genom direktinvesteringar med ägarkapital. Bolaget ska investera i utvecklingsföretag inom energiområdet som befinner sig i de tidiga riskkapitalskedena sedan uppstart och tidig expansion. De årliga driftskostnaderna för bolaget uppskattas inledningsvis till 15 miljoner kronor årligen innan verksamheten har börjat generera avkastning. Kapitaltillförseln för investeringar bör ligga på 100 miljoner kronor om året.

5.6 Utvecklingen av sociala och kooperativa företag

Varje år startas cirka 500 nya kooperativa företag. Flertalet av dessa har sitt ursprung i offentlig sektor. Det är till exempel brukarägd äldreomsorg, sociala arbetskooperativ och hälso- och sjukvårdskooperativ. Men också hantverkare, revisorer och småföretagare sluter sig samman för att tillgodose sina gemensamma angelägenheter i kooperativ form. På landets 25 kooperativa utvecklingscentrum får nya kooperatörer råd och stöd. Miljöpartiet anser att den sociala ekonomin där kooperativ och andra sociala företag ingår bör stödjas och anser att stödet till den sociala ekonomin som sker genom Nutek kan höjas från 35 till 65 miljoner kronor årligen. Stödet bör kunna gå både till

Fel! Okänt namn på

kooperativa utvecklingscentrum och till annan stödstruktur för att utveckla sociala företag.

5.7 Kvinnors företagande

Kvinnor startar i lägre utsträckning företag än män. År 1991 hade 8 procent av kvinnorna sin inkomst från näringsverksamhet mot 15 procent för männen. År 2002 hade dessa andelar stigit till 10 respektive 19 procent. Även om andelen kvinnor som är företagare alltså har ökat långsamt är de fortfarande bara hälften så många som männen. Flera anledningar till detta finns. En viktig anledning är självklart den könssegregerade arbetsmarknaden. Men det finns strategier för att motverka detta och skapa förutsättningar för kvinnor att starta företag. Nutek har bedrivit ett framgångsrikt arbete genom utbildning, nätverkande, forskning m.m. för att skapa möjligheter för kvinnor att starta företag. Regeringen har beslutat om ett treårigt program hos Nutek för att öka kvinnors företagande, vilket Miljöpartiet välkomnar. Programmet inbegriper bland annat information, rådgivning och affärsutveckling samt finansiering och arbete med att förändra attityder och skapa nya förebilder för kvinnliga företagare.

För Miljöpartiet är det dock viktigt att detta inte bara blir ett treårigt projekt utan att erfarenheterna utvärderas och följs upp så att "jämtegrering" kan bli ett naturligt arbetssätt för alla statliga myndigheter som jobbar med företagare och deras verksamhet.

Miljöpartiet föreslår också i denna motion en rad generella insatser som tillsammans kan få stor betydelse för kvinnors företagande, till exempel förändrad beräkningsgrund för sjukpenninggrundande inkomst, skatteförändringar för de minsta företagen som i större utsträckning drivs av kvinnor, fördubbling av stödet till sociala och kooperativa företag varav många drivs av kvinnor, förlängd tid med vilande SGI samt utökad krets av personer runt barnen som kan ta ut tillfällig föräldrapenning.

5.8 Starta-eget-bidraget

Den kraftiga neddragningen av Arbetsmarknadsstyrelsens budget som regeringen har genomfört har medfört att starta-eget-bidragen nästan helt försvunnit. Starta-eget-bidraget kunde tilldelas arbetslösa för att sätta igång egna företag för att komma ifrån sin arbetslöshet. Studier har visat att ett stort antal nya företag kommit igång tack vare starta-eget-bidraget och att överraskande många av dessa också överlevt och utvecklats. Fördelarna för både individen och samhället med att få människor att gå från a-kassa till att bli företagare är självklart stora. Den del av anslaget till Arbetsmarknadsstyrelsen som gick till starta-eget-bidraget bör därför snarast återställas.

6 Forskning och utbildning

Sveriges största konkurrensfördel på en global marknad är vår höga utbildningsnivå och den högklassiga forskning som bedrivs. Det är därför avgörande att företagen får möjlighet att omvandla kunskap och nya forskningsresultat till nya affärsidéer.

6.1 Entreprenörskap i skolan

Skolan ska stimulera kreativitet, stödja initiativtagande och uppmuntra eleverna att tro på sina idéer och sin förmåga att förverkliga dessa. Det är också så att en majoritet av svenska företag med under 50 anställda drivs av personer vars högsta utbildning är på gymnasie- eller grundskolenivå, (Nutek; Företagens villkor och verklighet, 2005: 10, s. 16). Därför är det viktigt att kunskap om företagande kommer in i utbildningens tidiga stadier.

Nutek fick år 2004 i uppdrag av Miljöpartiet tillsammans med Vänsterpartiet och Socialdemokraterna att under tre år genomföra ett nationellt entreprenörskapsprogram. Målet med entreprenörskapsprogrammet är att öka andelen entreprenöriella individer i samhället och på lång sikt öka antalet företag. Detta kommer att leda till ett ökat välstånd i Sverige genom fler nya och fler växande företag samt fler starka regioner. Programmet har många delar men syftar till att öka intresset för och kunskaperna om entreprenörskap bland unga, från grundskola till universitet. Miljöpartiet ser mycket positivt på det nationella entreprenörskapsprogrammet och de projekt som man utvecklar eller stöder som till exempel KomTek och Ung Företagsamhet. Vi anser därför att verksamheten ska permanentas när projektet löper ut i slutet av år 2007.

6.2 Kvalificerad yrkesutbildning

Kvalificerad yrkesutbildning (KY) är en utbildning mellan gymnasiet och högskolan med en tredjedel av utbildningstiden arbetsplatsförlagd. Utbildningarna bygger på ett nära samarbete med arbetslivet, och de har uppvisat mycket goda resultat. Många får jobb efter avslutad KY. Det beror inte minst på att utbildningarna är flexibla och hela tiden anpassas till arbetsmarknadens behov. Miljöpartiet drev länge på för att den förstärkning av KY som regeringen gjorde i vårpropositionen för 2007 skulle komma till stånd.

När KY startade låg fokus tydligt på en framtida anställning. Miljöpartiet anser att entreprenörskap bör bli en självklar ingrediens i alla KY. Det är inte så att alla KY ska vara entreprenörskapsutbildningar, men inslag om företagsamhet bör genomgående finnas med. En KY ska väcka inspiration och ge verktyg och ökad självförtroende att förverkliga idéer, att skapa sitt eget jobb.

Fel! Okänt namn

6.3 Lärlingsutbildning

I 2004 års gymnasieproposition föreslog Miljöpartiet tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet införandet av en lärlingsutbildning inom ramen för gymnasieskolan. Riksdagen beslutade i enlighet med propositionen, och landets gymnasieskolor hann ägna två års arbete för att förbereda för införandet av lärlingsutbildningen innan den borgerliga regeringen efter sitt tillträde drog tillbaka reformen. Miljöpartiet anser att det var oansvarigt och ett på många sätt mycket olyckligt beslut. Regeringen aviserade senare att man ska starta en försöksverksamhet med en ny lärlingsutbildning.

Miljöpartiet anser att man istället borde genomföra en lärlingsreform i enlighet med det förslag som riksdagen antog 2004. Det finns ingen anledning att förvägra ytterligare årskullar möjligheten till en arbetsplatsförlagd yrkesutbildning. Lärlingsutbildningen ska vara en alternativ utbildningsväg inom alla yrkesinriktade program, som förstås i mycket hög utsträckning ska vara arbetsplatsförlagd. Denna utbildning ska även ge kunskaper i kärnämnen motsvarande den skolförlagda utbildningen.

6.4 Forska och Väx

Forskning och produktutveckling i små företag är grundläggande för att utveckla svenskt näringsliv, skapa nya jobb och nya företag. Genom programmet Forska och Väx har mindre företag kunnat söka medel från Vinnova för att forska och utveckla nya produkter. Forska och Väx har sedan programmet startade 2006 varit mycket framgångsrikt och eftertraktat. Regeringen valde i budgetproposition för 2007 att avskaffa programmet Forska och Väx, vilket vi anser tyder på bristande insikt i de små företagens behov. Medel har senare återställts, men osäkerheten och den ryckiga hanteringen har skapat stora problem för både Vinnova och de företag som är intresserade av att ansöka om medel.

Miljöpartiet menar att det är viktigt att fortsätta att stimulera forskning och utveckling i svenska småföretag. Vi välkomnar att regeringen nu aviserar att återföra medel till programmet, men vi tycker inte att denna åtgärd räcker. Miljöpartiet anser istället att programmet bör byggas ut och vill därför utöka anslagen till Forska och Väx med ytterligare 100 miljoner kronor årligen jämfört med regeringens förslag.

6.5 Kommersialisera forskningsresultaten

Forskningen i Sverige präglas av en paradox: Sverige är ett av de länder som satsar allra mest på forskningen som andel av BNP. Samtidigt omvandlas väldigt få forskningsresultat till kommersiella produkter.

Innovationer måste utvecklas till hållbara företagslösningar. Att resultat från forskningen kommer till praktisk nytta genom att omvandlas till idéer och näringsverksamhet är enormt viktigt för att skapa sysselsättning och eko-

nomisk tillväxt. Ökade insatser bör göras såväl från staten som från de enskilda universiteten för att skapa incitament för en sådan utveckling. Högskolor och universitet bör få i uppdrag att arbeta fram handlingsplaner för kommersialisering – detta som ett led i arbetet med att utveckla hållbara strukturer för kommersialiseringen.

7 Trygghetssystemen för företagare

Sverige har bland världens bästa trygghetssystem för löntagare. Tyvärr har det visat sig att småföretagare har svårt att utnyttja dessa system fullt ut och därför är underrepresenterade bland användare av föräldraledighet, sjukpenning m.m. Denna snedfördelning riskerar att undergräva förtroendet för de generella välfärdssystemen, vilket vore mycket olyckligt. Miljöpartiet föreslår därför ett flertal åtgärder.

7.1.1 Tillfällig föräldrapenning

Den tillfälliga föräldrapenningen är 80 procent av din sjukpenninggrundande inkomst (SGI) efter att den har multiplicerats med faktorn 0,989. Vid heltidsarbete kan årsarbetstiden exempelvis vara 260 dagar och ersättningen per dag blir då 80 procent av den multiplicerade SGI:n delat med 260. Om du är föräldraledig, egenföretagare eller arbetslös på hel- eller deltid kalenderdagsberäknas den tillfälliga föräldrapenningen. Det innebär att ersättningen blir 80 procent av den multiplicerade SGI:n delat med 365. Om du är arbetslös kan du bara få ersättning för de dagar du går miste om arbetslöshetsersättning. Det finns en övre gräns för SGI på 7,5 prisbasbelopp.

Skälet är att när reglerna skapades antogs företagare arbeta 7 dagar i veckan, medan anställda antogs arbeta fem dagar i veckan. Skillnaden är inte motiverad eftersom man ändå får ersättning för det antal dagar man skulle ha arbetat. Företagarna missgynnas vid kortare bortavaro eftersom de får lägre ersättning per dag. Detta bör snarast ändras.

TFP:n bör få användas även för att betala någon annan som tar hand om ett sjukt barn. Idag kan man få ut TFP för att ta hand om någon annans barn, baserad på sin egen SGI. Men man kan inte använda sin TFP för att betala någon som saknar TFP, t.ex. en student, en arbetslös eller en granne. Genom att införa en sådan möjlighet skulle man särskilt gagna småföretagare som har svårt att stanna hemma från jobbet. Dessutom skulle det särskilt gagna kvinnor, som idag är de som oftast stannar hemma med sjuka barn.

Vi anser däremot att det är tveksamt att låta den tillfälliga föräldrapengen användas som betalning för att låta ett tjänsteföretag ta hand om sjuka barn, eftersom detta riskerar att öka pressen på föräldrar att avstå från att vara hemma med sina sjuka barn.

Fel! Okänt namn nå

7.1.2 Föräldraförsäkringen

Ett sätt att skapa en större flexibilitet i systemet kan vara att öppna för möjligheten att någon annan än de biologiska föräldrarna eller adoptivföräldrarna kan ta ut de 90 så kallade lägstanivådagarna (tidigare garantidagarna). Till exempel skulle en vän eller släkting kunna ta hand om barnet mot ersättning enligt föräldraförsäkringens lägsta nivå.

7.1.3 Havandeskapspenning

7.1.3.1 Havandeskapspenning

Anställda kan få havandeskapspenning om

1. de har ett arbete som de inte får utföra på grund av risker i arbetsmiljön,
2. arbetsförmågan är nedsatt med minst en fjärdedel på grund av graviditeten och de har ett fysiskt påfrestande arbete.

Havandeskapspenning betalas ut till anställda bara om arbetsgivaren inte kan omplacera den anställda till ett lättare eller mindre riskfyllt arbete. Egenföretagare har inte samma rättigheter som andra. De kan få havandeskapspenning i det andra fallet, men inte i det första. När det gäller att kvinnan inte får sysselsättas i sitt förvärvsarbete på grund av förbud mot arbete under havandeskap som meddelats med stöd av 4 kap. 6 § arbetsmiljölagen (1977:1160) omfattas inte egna företagare.

Detta är inte rimligt. Naturligtvis behöver egna företagare som har ett arbete som kan innebära risker för barnet ha samma rättigheter som alla andra. Miljöpartiet anser att riksdagen bör ge regeringen i uppgift att komma tillbaka till riksdagen med ett förslag på hur dessa regler kan förändras så att detta säkerställs.

Havandeskapspenningen beräknas på din sjukpenninggrundande inkomst (SGI) efter att den har multiplicerats med faktorn 0,989. Havandeskapspenningen är kalenderdagsberäknad och är 80 procent av din multiplicerade SGI dividerad med 365. Miljöpartiet är av uppfattningen att reglerna för socialförsäkringssystemet ska vara så lättförståeliga som möjligt. Skillnaderna i beräkningssätt för havandeskapspenning och tillfällig föräldrapenning är inte motiverade. Ersättningen bör beräknas på samma antal dagar för de båda ersättningarna. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

8 Övrigt

Förutom förändringar av ekonomiska villkor och regelsystem finns även ett flertal andra förändringar som kan få stor positiv effekt på svenska företag. Det handlar om att skapa internationella standarder som svenska företag kan arbeta efter, att underlätta för nya former av entreprenörskap och att minska trösklarna för att inleda företagande.

8.1 Satsningar på ett mer aktivt standardiseringsarbete

1 300 nya och reviderade internationella standarder presenteras varje år. Enbart på europeisk standardiseringsnivå är ungefär 1 500 kommittéer och 60 000 personer engagerade. Sverige har en ledande roll i standardiseringsarbetet, bl.a. leder vi tillsammans med Brasilien arbetet med att ta fram en global standard för socialt ansvar.

Miljö- och konsumentrörelsen ser den ökande standardiseringen som en möjlighet att höja nivån på miljöarbetet, men det förutsätter att standardiseringsarbetet sker öppet och att samhällets organisationer är representerade i hela processen. Frågan om delaktighet berör i högsta grad svenska småföretag som behöver ha tydliga och klara standarder för att kunna konkurrera på en internationell marknad. Dessutom understöds miljö- och konsumentintressen samt deltagande från utvecklingsländer. Flertalet av ISO:s 151 medlemsländer kan av ekonomiska och fackkunskapsmässiga skäl endast i mycket begränsad omfattning delta i standardiseringsarbetet. I åtskilliga kommittéer har de minst utvecklade länderna ingen representation alls.

Sverige saknar ännu en standardiseringsstrategi. Miljöpartiet menar att ett arbete med en sådan strategi bör inledas skyndsamt och att vi i strategin ska ha med hur de minst utvecklade länderna kan gynnas samt hur mindre företag och ideella organisationer kan ges bättre representation i standardiseringsarbetet. Regeringen bör snarast inleda arbetet med att ta fram en nationell strategi med dessa förtecken.

8.2 Egenanställning

Ett bra sätt att göra det enkelt för människor att komma igång med nya företagsidéer kan vara att göra det lättare för egenanställning. Egenanställning är en smidig lösning för den som vill marknadsföra sin kompetens utan att starta eget företag. I stället blir personen anställd av ett bolag som fungerar som arbetsgivare medan det är individen som själv skaffar sina uppdrag. En sådan lösning innebär att bolaget har det juridiska ansvaret för den egenanställdes verksamhet vad gäller t.ex. arbetsmiljö, produktansvar, skattebetalningar och andra lagstadgade åtaganden som alla företag har. Det är också bolaget som har F-skattsedel. På så sätt kan den enskildes administrativa ansvar, som idag skrämmer bort många potentiella entreprenörer, minskas till ett minimum.

Egenanställning ger därmed en möjlighet att utvecklas successivt som företagare och efterhand kan man gå vidare och starta eget företag med ett uppbyggt nätverk av kunder och leverantörer.

Ett problem som egenanställda har är reglerna kring a-kassan. A-kassornas instruktioner försvårar idag för personer som blir egenanställda att ha kvar sin trygghet genom att kvarstå i a-kassan. Egenanställda betraktas ofta som självständig uppdragstagare och klassas därmed som egenföretagare, vilket gör att man inte har rätt att vara kvar i a-kassan. För att egenanställning ska bli ett

Fel! Okänt namn på

smidigare inträde på marknaden för potentiella företagare måste regeringen därför verka för att reglerna för vem som kan få ut a-kassa förändras.

Stockholm den 4 oktober 2007

Peter Eriksson (mp)

Per Bolund (mp)

Bodil Ceballos (mp)

Gunvor G Ericson (mp)

Mikael Johansson (mp)

Helena Leander (mp)

Karla López (mp)

Mats Pertoft (mp)

Peter Rådberg (mp)

Mikaela Valtersson (mp)

Max Andersson (mp)

Tina Ehn (mp)

Ulf Holm (mp)

Mehmet Kaplan (mp)

Jan Lindholm (mp)

Thomas Nihlén (mp)

Esabelle Reshdouni (mp)

Karin Svensson Smith (mp)

Christopher Ödmann (mp)